

†
BOLETIN OFICIAL ECLESIASTICO
del
OBISPADO DE MALLORCA.

Publicamos á continuacion la Encíclica de nuestro Smo. Padre Pio IX de 8 de diciembre último, reservándonos para otra ocasion dirigir á los fieles las instrucciones oportunas acerca del jubileo que S. S. concede en la misma.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, et Episcopis universis gratiam et communionem Apostolicæ Sedis habentibus.

PIUS PP. IX.

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Quanta cura ac pastorali vigilantia Romani Pontifices Prædecessores Nostri exsequentes demandatum sibi ab ipso Christo Domino in persona Beatissimi Petri Apostolorum Principis officium, munusque pascendi agnos et oves nunquam intermiserint universum Dominicum gregem sedulo enutrire verbis fidei, ac salutari doctrina imbuere, eumque ab venenatis pascuis arcere, omnibus quidem ac Vobis præsertim compertum, exploratumque est, Venerabiles Fratres. Et sane iidem Decessores Nostri augustæ catholicæ religionis, veritatis ac justitiæ assertores et vindices, de animarum salute maxime solliciti nihil potius unquam habuere, quam sapientissimis suis Litteris, et Constitutionibus retegere et damnare omnes hæreses et errores, qui Divinæ Fidei nostræ, catholicæ Ecclesiæ doctrinæ, morum honestati, ac sempiternæ hominum salutis adversi, graves frequenter excitarunt tempestates, et christianam civilemque rempublicam mise-

randum in modum funestarunt. Quocirca iidem De-
cessores Nostri Apostolica fortitudine continenter obs-
titerunt nefariis iniquorum hominum molitionibus,
qui despumantes tamquam fluctus feri maris confusio-
nes suas, ac libertatem promittentes, cum servi sint
corruptionis, fallacibus suis opinionibus, et perniciosis-
simis scriptis catholicae religionis civilisque societa-
tis fundamenta convellere, omnemque virtutem ac
justitiam de medio tollere, omniumque animos men-
tesque depravare, et incautos imperitamque praeser-
tim juventutem a recta morum disciplina avertere,
eamque miserabiliter corrumpere, in erroris laqueos
inducere, ac tandem ab Ecclesiae catholicae sinu avel-
lere conati sunt.

Jam vero, uti Vobis, Venerabiles Fratres, apprime
notum est, Nos vix dum arcano divinae providentiae
consilio nullis certe Nostris meritis ad hanc Petri
Cathedram evecti fuimus, cum videremus summo ani-
mi Nostri dolore horribilem sane procellam tot pravis
opinionibus excitatam, et gravissima, ac nunquam
satis lugenda damna, quae in christianum populum
ex tot erroribus redundant, pro Apostolici Nostri Mi-
nisterii officio illustria Praedecessorum Nostrorum ves-
tigia sectantes, Nostram extulimus vocem, ac pluribus
in vulgus editis encyclicis Epistolis et Allocutionibus
in Consistorio habitis, aliisque Apostolicis Litteris
praecipuos tristissimae nostrae aetatis errores damna-
vimus, eximiamque vestram episcopalem vigilantiam
excitavimus, et universos catholicae Ecclesiae Nobis
carissimos filios etiam atque etiam monuimus et ex-
hortati sumus, ut tam dirae contagia pestis omnino
horrerent et devitarent. Ac praesertim Nostra prima
Encyclica Epistola die 9 novembris anno 1846 Vo-
bis scripta, binisque Allocutionibus, quarum altera die
9 decembris anno 1854, altera vero 9 junii anno
1862 in Consistorio a Nobis habita fuit, monstrosa
opinionum portenta damnavimus, quae hac potissimum
aetate cum maximo animarum damno, et civilis ip-
sius societatis detrimento dominantur, quaeque non
solum catholicae Ecclesiae, ejusque salutari doctrinae
ac venerandis juribus, verum etiam sempiternae na-
turali legi a Deo in omnium cordibus insculptae,

rectaeque rationi maxime adversantur, et ex quibus alii prope omnes originem habent errores.

Etsi autem haud omiserimus potissimos hujusmodi errores saepe proscribere et reprobare, tamen catholicae Ecclesiae causa, animarumque salus Nobis divinitus commissa, atque ipsius humanae societatis bonum omnino postulant, ut iterum pastoralem vestram sollicitudinem excitemus ad alias pravas profligandas opiniones, quae ex eisdem erroribus, veluti ex fontibus erumpunt. Quae falsae ac perversae opiniones eo magis detestandae sunt, quod eo potissimum spectant, ut impediatur et amoveatur salutaris illa vis, quam catholica Ecclesia ex divini sui Auctoris institutione, et mandato libere exercere debet usque ad consummationem saeculi non minus erga singulos homines, quam erga nationes, populos summosque eorum Principes, utque de medio tollatur mutua illa inter Sacerdotium et Imperium consiliorum societas et concordia, quae rei cum sacrae tum civili fausta semper extitit ac salutaris (1). Etenim probe noscitis, Venerabiles Fratres, hoc tempore non paucos reperiri, qui civili consortio impium absurdumque *naturalismi*, uti vocant, principium applicantes audent docere, «optimam societatis publicae rationem, civilemque progressum omnino requirere, ut humana societas constituatur et gubernetur, nullo habito ad religionem respectu, ac si ea non existeret, vel saltem nullo facto veram inter falsasque religiones discrimine». Atque contra sacrarum Litterarum, Ecclesiae, sanctorumque Patrum doctrinam, asserere non dubitant, «optimam esse conditionem societatis, in qua Imperio non agnoscitur officium coercendi sanctis poenis violatores catholicae religionis, nisi quatenus pax publica postulet». Ex qua omnino falsa socialis regiminis idea haud timent erroneam illam fovere opinionem catholicae Ecclesiae, animarumque saluti maxime exitialem a rec. mem. Gregorio XVI Praedecessore Nostro *deliramentum* appellatam (2), nimirum «libertatem conscientiae, et cultuum esse proprium

(1) Gregor. XVI. Epist. encycl. *Mirari*, 15. aug. 1832.

(2) Eadem Encycl. *Mirari*.

cujuscumque hominis jus, quod legē proclamari, et asseri debet in omni recte constituta societate, et jus civibus inesse ad omnimodam libertatem nulla vel ecclesiastica, vel civili auctoritate coarctandam, quo suos conceptus quoscumque sive voce, sive typis, sive alia ratione palam publiceque manifestare, ac declarare valeant». Dum vero id temere affirmant, haud cogitant et considerant, quod *libertatem perditionis* (1) praedicant, et quod «si humanis persuasionibus semper disceptare sit liberum, nunquam deesse poterunt, qui veritati audeant resultare, et de humanae sapientiae loquacitate confidere, cum hanc nocentissimam vanitatem quantum debeat fides et sapientia christiana vitare, ex ipsa Domini Nostri Jesu Christi institutione cognoscat» (2).

Et quoniam ubi a civili societate fuit amota religio, ac repudiata divinae revelationis doctrina et auctoritas, vel ipsa germana justitiae humanique juris notio tenebris obscuratur et amittitur, atque in veras justitiae legitimique juris locum materialis substituitur vis, inde liquet cur nonnulli certissimis sanae rationis principiis penitus neglectis posthabitisque audeant conclamare, «voluntatem populi, publica, quam dicunt, opinione, vel alia ratione manifestatam constituere supremam legem ab omni divino humanoque jure solutam, et in ordine politico facta consummata, eo ipso quod consummata sunt vim juris habere.» Verum equis non videt, planeque sentit, hominum societatem religionis ac verae justitiae vinculis solutam nullum aliud profecto propositum habere posse, nisi scopum comparandi, cumulandique opes, nullamque aliam in suis actionibus legem sequi, nisi indomitam animi cupiditatem inserviendi propriis voluptatibus et commodis? Eapropter hujusmodi homines acerbo sane odio insectantur Religiosas Familias quamvis de re christiana, civili, ac litteraria summopere meritas, et blaterant, easdem nullam habere legitimam existendi rationem, atque ita haereticorum commentis plaudunt. Nam, ut sapientissime rec. mem.

(1) S. Aug. Epist. 405 al. 466.

(2) S. Leo Epist. 464 al. 433. §. 2 edit. Ball.

Pius VI. Decessor Noster docebat «regularium abo-
 «litione laedit statum publicae professionis consiliorum
 «evangelicorum, laedit vivendi rationem in Ecclesia
 «commendatam tamquam Apostolicae doctrinae con-
 «sentaneam, laedit ipsos insignes fundatores, quos su-
 «per altaribus veneramus, qui nonnisi a Deo inspi-
 «rati eas constituerunt societates» (1). Atque etiam
 impie pronunciant, auferendam esse civibus et Eccle-
 siae facultatem «qua eleemosynas christianae charita-
 tis causa palam erogare valeant», ac de medio tol-
 lendam legem «qua certis aliquibus diebus opera ser-
 vilia propter Dei cultum prohibentur» fallacissime
 praetextentes, commemoratam facultatem et legem op-
 timae publicae oeconomiae principiis obsistere. Ne-
 que contenti amovere religionem a publica societate,
 volunt religionem ipsam a privatis etiam arcere fami-
 liliis. Etenim funestissimum *Communismi* et *Socialis-
 mi* docentes ac profitentes errorem asserunt «socie-
 tatem domesticam seu familiam totam suae existen-
 tia rationem a jure dumtaxat civili mutuari; proinde-
 deque ex lege tantum civili dimanare ac pendere
 jura omnia parentum in filios, cum primis vero jus
 institutionis, educationisque curandae». Quibus impi-
 is opinionibus, machinationibusque in id praecipue in-
 tendunt fallacissimi isti homines, ut salutifera catho-
 licae Ecclesiae doctrina ac vis a iuventutis institutio-
 ne et educatione prorsus eliminetur, ac teneri flexi-
 bilesque juvenum animi perniciosis quibusque erro-
 ribus, vitis que misere inficientur ac depraventur. Si-
 quidem omnes, qui rem tum sacram, tum publicam
 perturbare, ac rectum societatis ordinem evertere,
 et iura omnia divina et humana delere sunt conati,
 omnia nefaria sua consilia, studia et operam in im-
 providam praesertim juventutem decipiendam ac de-
 pravandam, ut supra innuimus, semper contulerunt,
 omnemque spem in ipsius juventutis corruptela collo-
 carunt. Quocirca nunquam cessant utrumque clerum,
 ex quo, veluti certissima historiae monumenta splen-
 dide testantur, tot magna in christianam, civilem,
 et litterariam rempublicam commoda redundarunt,

(1) Epist. ad Card. De la Rochefoucault, 40 martii 1794.

quibuscumque infandis modis divexare, et edicere, ipsum Clerum» utpote vero, utilique scientiae et civilitatis progressui inimicum ab omni juventutis instituendae educandaeque cura et officio esse amovendum».

At vero alii instaurantes prava ac toties damnata novatorum commenta, insigni impudentia audent, Ecclesiae et huius Apostolicae Sedis supremam auctoritatem á Christo Domino ei tributam civilis auctoritatis arbitrio subiicere, et omnia eiusdem Ecclesiae et Sedis iura denegare circa ea quae ad exteriorem ordinem pertinent. Namque ipsos minime pudet affirmare «Ecclesiae leges non obligare in conscientia, nisi cum promulgantur a civili potestate; acta et decreta Romanorum Pontificum ad religionem et Ecclesiam spectantia indigere sanctione et approbatione, vel minimum assensu potestatis civilis; constitutiones Apostolicas (1), quibus damnantur clandestinae societates, sive in eis exigatur, sive non exigatur iuramentum de secreto servando, earumque asseclae et fautores anathemate mulctantur, nullam habere vim in illis orbis regionibus ubi eiusmodi aggregationes tollerantur a civili gubernio; excommunicationem a Concilio Tridentino et Romanis Pontificibus latam in eos, qui iura possessionesque Ecclesiae invadunt, et usurpant, niti confusione ordinis spiritualis, ordinisque civilis ac politici ad mundanum dumtaxat bonum prosequendum; Ecclesiam nihil debere decernere, quod obstringere possit fidelium conscientias in ordine ad usum rerum temporalium; Ecclesiae ius non competere violatores legum suarum poenis temporalibus coercendi; conforme esse sacrae theologiae, iurisque publici principiis, bonorum proprietatem, quae ab Ecclesiis, a Familiis religiosis, aliisque locis piis possidentur, civili gubernio asserere, et vindicare». Neque erubescunt palam publiceque profiteri haereticorum effatum et principium, ex quo tot perversae oriuntur sententiae, atque errores. Dictitant enim «Ecclesiasticam potestatem non esse iure divino distin-

---

(1) Clement. XII, *In eminenti*. Benedict. XIV, *Providas Romanorum*. Pii VII, *Ecclesiam*. Leonis XII, *Quo graviora*.

ctam et independentem a potestate civili, neque eiusmodi distinctionem, et independentiam servari posse, quin ab Ecclesia invadantur et usurpentur essentialia iura potestatis civilis». Atque silentio praeterire non possumus eorum audaciam, qui sanam non sustinentes doctrinam contendunt «illis Apostolicae Sedis iudiciis, et decretis, quorum obiectum ad bonum generale Ecclesiae, eiusdemque iura, ac disciplinam spectare declaratur, dummodo fidei morumque dogmata non attingat, posse assensum et obedientiam detrectari absque peccato, et absque ulla catholicae professionis iactura». Quod quidem quantopere adversetur catholico dogmati plenae potestatis Romano Pontifice ab ipso Christo Domino divinitus collatae universalem pascendi, regendi, et gubernandi Ecclesiam, nemo est qui non clare aperteque videat et intelligat.

In tanta igitur depravatarum opinionum perversitate, Nos Apostolici Nostri officii probe memores, ac de sanctissima nostra religione, de sana doctrina, et animarum salute Nobis divinitus commissa, ac de ipsius humanae societatis bono maxime solliciti, Apostolicam Nostram vocem iterum extollere existimavimus. Itaque omnes et singulas pravas opiniones ac doctrinas singillatim hisce Litteris commemoratas auctoritate Nostra Apostolica reprobamus, proscribimus atque damnamus, easque ab omnibus catholicae Ecclesiae filiis, veluti reprobatas, proscriptas atque damnatas omnino haberi volumus et mandamus.

Ac praeter ea, optimé scitis, Venerabiles Fratres, hisce temporibus omnis veritatis iustitiaeque osores, et acerrimos nostrae religionis hostes, per pestiferos libros, libellos, et ephemerides toto terrarum orbe dispersas populis illudentes, ac malitiosé mentientes alias impias quasque disseminare doctrinas. Neque ignoratis, hac etiam nostra aetate, nonnullos reperiri, qui satanae spiritu permoti, et incitati eó impietatis devenerunt, ut Dominatorem Dominum Nostrum Jesum Christum negare, ejusque Divinitatem scelerata procacitate oppugnare non paveant. Hic veró haud possumus, quin maximis meritisque laudibus Vos efferamus, Venerabiles Fratres, qui episcopalem vestram

voce, n contra tantam impietatem omni zelo attolle-
re minimé omisistis.

Itaque hisce Nostris Litteris Vos iterum amantis-
simé alloquimur, qui in sollicitudinis Nostrae partem
vocati summo Nobis inter maximas Nostras acerbita-
tes solatio, laetitiae, et consolationi estis propter egre-
giam, qua praestatis religionem, pietatem, ac prop-
ter mirum illum amorem, fidem, et observantiam,
qua Nobis et huic Apostolicae Sedi concordissimis
animis obstricti gravissimum episcopale vestrum mi-
nisterium strenuè ac seduló implere contenditis. Ete-
nim ab eximio vestro pastorali zelo expectamus, ut
assumentes gladium spiritús, quod est verbum Dei,
et confortati in gratia Domini Nostri Jesu Christi ve-
litis ingeminatis studiis quotidie magis prospicere, ut
fideles curae vestrae concrediti «abstineant ab her-
»bis noxiis, quas Jesus Christus non colit, quia non
»sunt plantatio Patris» (1). Atque eisdem fidelibus in-
culcare nunquam desinite, omnem veram felicitatem
in homines ex augusta nostra religione, ejusque doc-
trina et exercitio redundare, ac beatum esse popu-
lum, cujus Dominus Deus ejus (2). Docete «catholicae
»Fidei fundamento regna subsistere (3), et nihil tam
»mortiferum, tam praeceptum ad casum, tam expositum
»ad omnia pericula, si hoc solum nobis putantes posse
»sufficere, quod liberum arbitrium, cum nasceremur,
»accepimus, ultra jam á Domino nihil quaeramus;
»idest, Auctoris nostri obliti, ejus potentiam, ut nos
»ostendamus liberos, abjuremus (4). Atque etiam ne
»omittatis docere regiam potestatem non ad solum
»mundi regimen, sed maximé ad Ecclesiae praesidium
»esse collatam (5), et nihil esse quod civitatum Prin-
»cipibus, et Regibus majori fructui, gloriaeque esse
»possit, quam si, ut sapientissimus fortissimusque al-
»ter Praedecessor Noster S. Felix Zenoni Imperato-
»ri perscribebat, Ecclesiam catholicam.... sinant uti

(1) S. Ignatius M. ad Philadelph. 3.

(2) Psalm. 143 v. 15.

(3) S. Cælest. epist. 22. ad Synod. Ephes. apud Coust. p. 1206.

(4) S. Innocent. I, epist. 29 ad Episc. conc. Cartahg. apud Coust.
pag. 891.

(5) S. Leo Epist. 156 al. 125.

»legibus suis, nec libertati ejus quemquam permittant
 »obsistere..... Certum est enim, hoc rebus suis esse
 »salutare, ut, cùm de causis Dei agatur, juxta ipsius
 »constitutum regiam voluntatem Sacerdotibus Christi
 »studeant subdere, non praeferre» (1).

Sed si semper Venerabiles Fratres, nunc potissimum in tantis Ecclesiae, civilisque societatis calamitatibus, in tanta adversariorum contra rem catholicam, et hanc Apostolicam Sedem conspiratione, tantaque errorum congerie, necesse omninò est, ut adeamus cum fiducia ad Thronum gratiae, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Quocirca omnium fidelium pietatem excitare existimavimus, ut uná Nobiscum Vobisque clementissimum luminum et misericordiarum Patrem ferventissimis humillimisque precibus sine intermissione orent, et obsecrent, et in plenitudine fidei semper confugiant ad Dominum nostrum Jesum Christum, qui redemit nos Deo in Sanguine suo, Ejusque dulcissimum Cor flagrantissimae erga nos charitatis victimam enixè jugiterque exorent, ut amoris sui vinculis omnia ad seipsum trahat, utque omnes homines sanctissimo suo amore inflammati secundum Cor Ejus ambulent dignè Deo per omnia placentes, in omni bono opere fructificantes. Cùm autem sine dubio gratiores sint Deo hominum preces, si animis ab omni labe puris ad ipsum accedant, iccirco caelestes Ecclesiae thesauros dispensationi Nostrae commisos Christifidelibus Apostolica liberalitate reserare censuimus, ut iidem fideles ad veram pietatem vehementius incensi, ac per Poenitentiae Sacramentum á peccatorum maculis expiati fidentius suas preces ad Deum effundant, ejusque misericordiam et gratiam consequantur.

Hisce igitur Litteris auctoritate Nostra Apostolica omnibus et singulis utriusque sexus catholici orbis fidelibus Plenariam Indulgentiam ad instar Jubilaei concedimus intra unius tantum mensis spatium usque ad totum futurum annum 1865 et non ultra, á Vobis, Venerabiles Fratres, aliisque legitimis locorum

---

(1) Pius VII. Epist. Encycl. *Diu satis*. 45. maii 1800.

Ordinariis statuendum, eodem prorsus modo et forma, qua ab initio supremi Nostri Pontificatus concessimus per Apostolicas Nostras Litteras in forma Brevis die 20 mensis Novembris anno 1846 datas, et ad universum episcopalem vestrum Ordinem missas, quarum initium «*Arcano Divinae Providentiae consilio,*» et cum omnibus eisdem facultatibus, quae per ipsas Litteras á Nobis datae fuerunt. Volumus tamen, ut ea omnia serventur, quae in commemoratis Litteris praescripta sunt. et ea excipiantur, quae excepta esse declaravimus. Atque id concedimus, non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumque, etiam speciali et individua mentione, ac derogatione dignis. Ut autem omnis dubitatio et difficultas amoveatur, earundem Litterarum exemplar ad Vos perferri jussimus (1).

«Rogemus, Venerabiles Fratres, de intimo corde »et de tota mente misericordiam Dei, quia et ipse »addidit dicens: *Misericordiam autem meam non dis-* »*pergam ab eis.* Petamus et accipiemus, et si accipien- »di mora et tarditas fuerit, quoniam graviter offen- »dimus, pulsemus, quia et pulsanti aperietur, si mo- »do pulsent ostium preces, gemitus, et lacrimae nos- »trae, quibus insistere et immorari oportet; et si »sit unanimes oratio.... unusquisque oret Deum non »pro se tantúm, sed pro omnibus fratribus, sicut »Dominus orare nos docuit» (2). «Quo verò facilius Deus Nostris, Vestrisque, et omnium fidelium precibus, votisque annuat, cum omni fiducia deprecatricem apud eum adhibeamus Immaculatam Sanctissimamque Deiparam Virginem Mariam, quae cunctas haereses interemit in universo mundo. quaeque omnium nostrum amantissima Mater «tota suavis est... »ac plena misericordiae..... omnibus sese exorabilem, omnibus clementissimam praebet, omnium necessitates amplissimo quodam miseratur affectu» (3), atque utpote Regina adstans á dextris Unigeniti Fi-

(1) Insertamos á continuación estas Letras de 20 de Noviembre de 1846.

(2) S. Cyprian. Epist. 44.

(3) S. Bernard. Serm. de duodecim prerogativis B. M. V. ex verbis Apocalyp.

lii Sui Domini Nostri Jesu Christi in vestitu deaurato circumamicta varietate, nihil est, quod ab Eo impetrare non valeat. Suffragia quoque petamus Beatissimi Petri Apostolorum Principis, et Coapostoli ejus Pauli, omniumque Sanctorum Caelitum, qui facti jam amici Dei pervenerunt ad coelestia regna, et coronati possident palmam, ac de sua immortalitate securi, de nostra sunt salute solliciti.

Denique coelestium omnium donorum copiam Vobis á Deo ex animo adprecantes singularis Nostrae in Vos charitatis pignus Apostolicam Benedictionem ex intimo corde profectam Vobis ipsis, Venerabiles Fratres, cunctisque Clericis, Laicisque fidelibus curae vestrae commissis peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die VIII Decembris anno 1864, decimo á Dogmatica Definitione Immaculatae Conceptionis Deiparae Virginis Mariae.

Pontificatús Nostri Anno Decimo nono.

PIUS PP. IX.

Litterae Apostolicae quibus indicitur Jubilaeum universale ad implorandum Divinum auxilium.

Universis Christifidelibus praesentes litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem.

Arcano divinae Providentiae consilio ad Apostolicae Sedis fastigium nil tale merentes evecti, probe novimus in quantas inciderimus rerum ac temporum difficultates; ut divino subsidio maximopere indigeamus ad arcendas á dominico grege ubique latentes insidias, ad Catholicae Ecclesiae res pro Nostri muneris officio relevandas, componendas. Quapropter assiduis huc usque precibus non destitimus obsecrare Misericordiarum Patrem, ut infirmas Nostras vires sua virtute roborare, et lumine sapientiae suae mentem Nostram illustrare velit, quo commissum Nobis Apostolicum Ministerium rei Christianae universae bené ac feliciter eveniat, et compositis tandem fluctibus Ecclesiae navis á diuturna tempestatis jactatione conquiescat. Quoniam veró, quod commune bonum est,

id communibus etiam votis postulandum, omnium Christifidelium excitare pietatem decrevimus, ut conjunctis Nobiscum precibus Omnipotentis dexteræ auxilium impensius imploremus. Atqui exploratum illud est, gratiores Deo futuras hominum preces, si mundo corde, hoc est animis ab omni scelere integris ad ipsum accedant; idcirco sequuti etiam exemplum Praedecessorum, Nostrorum, qui in Pontificatus primordiis idipsum praestiterunt, caelestes Indulgentiarum thesauros dispensationi Nostræ commissos Apostolica liberalitate Christifidelibus reserare constituimus, ut inde ad veram pietatem vehementius incensi, et per Poenitentiae Sacramentum á peccatorum maculis expiati ad Thronum Dei fidentius accedant, ejusque misericordiam consequantur, et gratiam inveniunt iu auxilio opportuno.

Hoc Nos consilio Indulgentiam ad instar Jubilæi Orbi Catholico denunciamus. Quamobrem de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi ex illa ligandi ac solvendi potestate, quam Nobis Dominus licet indignis contulit, universis singulis utriusque sexus Christidefilibus, in alma Urbe Nostra degentibus, vel ad eam advenientibus, qui Sancti Joannis in Laterano, Principis Apostolorum, et Sanctæ Mariæ Majoris Basilicas, vel earum aliquam á secunda Dominica Adventus, nimirum á die sexta Decembris inclusivè, usque ad diem vicesimam septimam ejusdem mensis pariter inclusive, quæ est dies festa Sancti Joannis Apostoli, bis visitaverint intra tres illas hebdomadas, ibique per aliquod temporis spatium devote oraverint, ac quarta, et sexta feria, et Sabbato unius ex dictis hebdomadidis jejunaverint, et intra easdem hebdomadas peccata sua confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum reverenter susceperint, et pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique devotio suggeret, erogaverint, ceteris verò extra Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui Ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, aut de illorum mandato, et ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad illorum notitiam hæ Nostræ pervenerint, desig-

nandas, vel earum aliquam spatio trium similiter hebdomadarum per eosdem una cum Ecclesiis stabilendarum bis visitaverint, aliaque recensita opera devoté peregerint, plenissimam omnium peccatorum Indulgentiam, sicut in anno Jubilaei visitantibus certas Ecclesias intra, et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus atque indulgemus,

Concedimus etiam, ut navigantes, atque iter agentes quum primúm ad sua se domicilia receperint, operibus suprascriptis peractis, et bis visitata Ecclesia Cathedrali, vel Majori, vel propria Parochiali loci ipsorum domicilii, eandem Indulgentiam consequi possint et valeant. Regularibus veró personis utriusque sexús etiam in claustris perpetuó degentibus, nec non aliis quibuscumque tam laicis, quam saecularibus, vel regularibus in carcere aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui memorata opera, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa Confessarius ex actu approbatis á locorum Ordinariis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque injungere quae ipsi poenitentes, efficere possint, cum facultate etiam dispensandi super Communionem cum pueris, qui nondum ad primam Communionem admissi fuerint, pariter concedimus atque indulgemus.

Insuper omnibus et singulis Christifidelibus Saecularibus, et Regularibus cujusvis Ordinis et Instituti, etiam specialiter nominandi, licentiam concedimus, et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium tam saecularem, quam regularem ex actu approbatis á locorum Ordinariis (qua facultate uti possint, etiam Moniales, Novitiae, aliaeque mulieres intra claustra degentes, dummodó Confessarius approbatus sit pro Monialibus), qui eos ab excommunicationis, suspensionis, allisque Ecclesiasticis sententiis, et censuris á *jure* vel *ab homine* quavis de causa latis, vel inflictis praeter infra exceptas, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordina-

riis, sive Nobis, et Sedi Apostolicae licet formà reservatis, et quorum absolutio aliàs quantumvis ampla non intellexeretur concessa, in foro conscientiae, et hac vice tantum absolvere, et liberare valeant; et insuper vota quaecumque etiam jurata, et Sedi Apostolicae reservata (castitatis, religionis, et obligationis, quae à tertio acceptata fuerit, seu in quibus agatur de praejudicio tertii semper exceptis, quatenus ea vota sint perfecta et absoluta, nec non poenalibus, quae *praeservativa à peccatis* nuncupantur, nisi commutatio futura judicetur ejusmodi, ut non minus à peccato committendo refrenet, quam prior voti materia) in alia pia et salutaria opera dispensando commutare, injuncta tamen eis, et eorum cuilibet in supradictis omnibus poenitentia salutari, aliisque ejusdem Confessarii arbitrio injungendis.

Concedimus insuper facultatem dispensandi super irregularitate ex violatione Censurarum contracta, quatenus ad forum externum non sit deducta, vel de facili deducenda. Non intendimus autem per praesentes super alia quavis irregularitate sive *ex delicto*, sive *ex defectu*, vel publica, vel occulta, aut nota, aliaque incapacitate aut inhabilitate quoquomodo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere super praemissis dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam derogare Constitutioni cum appositis declarationibus editae à fel. rec. Benedicto XIV, Praedecessore Nostro, *Sacramentum Poenitentiae*, quoad inhabilitatem absolvendi complicem, et quoad obligationem denunciationis; neque easdem praesentes iis, qui à Nobis, et Apostolica Sede, vel aliquo Praelato, seu Judice Ecclesiastico nominatim excommunicati, suspensi, interdicti; seu alias in sententias, et censuras incidisse declarati, vel publicè denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum trium hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere. Quod si intra praefinitum terminum judicio Confessarii satisfacere non potuerint, absolvi posse concedimus in foro conscientiae ad effectum dumtaxat assequendi Indulgentias Jubilaei, injuncta obligatione satisfaciendi statim ac poterunt.

Quapropter in virtute sanctae obedientiae tenore praesentium districtè praecipimus, atque mandamus omnibus, et quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque Vicariis, et Officialibus, vel ipsis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut cum praesentium Litterarum transumpta, aut exempla etiam impressa acceperint, illa, ubi primum pro temporum, ac locorum ratione satius in Domino censuerint, per suas Ecclesias ac Dioeceses, Provincias, Civitates, Oppida, Terras, et loca publicent, vel publicari faciant, populisque etiam Verbi Dei praedicatione, quoad fieri possit, ritè praeparatis, Ecclesiam, seu Ecclesias visitandas, ac tempus pro praesenti Jubilaeo designent.

Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes, vel dissimiles Indulgentiarum, et facultatum hujusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari possint; nec non regula de non concedendis Indulgentiis *ad instar*, ac quorumcumque Ordinum, et Congregationum, sive Institutorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et Litteris Apostolicis eisdem Ordinibus, Congregationibus, et Institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis, quibus omnibus, et singulis etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu alia quaevis expressio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in iis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim, et expressè ad effectum praemissorum, derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes Nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut praesentium transumptis, vel exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii pu-

blici subscriptis et sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, ubicumque locorum, et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die XX mensis novembris anno MDCCCXLVI pontificatus Nostri anno primo.

A. Card. Lambruschini.

Syllabus complectens praecipuos nostrae aetatis errores qui notantur in Allocutionibus consistorialibus; in Encyclicis, aliisque Apostolicis Litteris Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae IX.

§. I. **Pantheismus, Naturalismus et Rationalismus absolutus:**

I. Nullum supremum, sapientissimum, providentissimumque Numen divinum existit ab hac rerum universitate distinctum, et Deus idem est ac rerum natura et iccirco immutationibus obnoxius, Deusque reapse fit in homine et mundo, atque omnia Deus sunt et ipsissimam Dei habent substantiam; ac una eademque res est Deus cum mundo, et proinde spiritus cum materia, necessitas cum libertate, verum cum falso, bonum cum malo, et justum cum injusto (1).

II. Neganda est omnis Dei actio in homines et mundum (2).

III. Humana ratio, nullo prorsus Dei respectu habito, unicus et veri et falsi, boni et mali arbiter, sibi ipsi est lex et naturalibus suis viribus ad hominum ac populorum bonum curandum sufficit (3).

IV. Omnes religionis veritates ex nativa humanae rationis vi derivant; hinc ratio est princeps norma qua cognitionem omnium cujuscumque generis veritatum assequi possit ac debeat (4).

(1) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(2) Id. id.

(3) Id. id.

(4) Epist. *Encycl. Qui pluribus*, 9 novembris 1846. *Singulari quidem*, 17 martii 1856. Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

V. Divina revelatio est imperfecta et iccirco subjecta continuo et indefinito progressui qui humanæ rationis progressionis respondeat (1).

VI. Christi fides humanæ refragatur rationi; divinaque revelatio non solum nihil prodest, verum etiam nocet hominis perfectioni (2).

VII. Prophetiæ et miracula in sacris Litteris exposita et narrata sunt poetarum commenta, et christianæ fidei mysteria philosophicarum investigationum summa; et utriusque Testamenti libris mythica continentur inventa; ipseque Jesus Christus est mythica fictio (3).

§. II. Rationalismus moderatus.

VIII. Quum ratio humana ipsi religioni æquiparetur, iccirco theologicæ disciplinæ perinde ac philosophicæ tractandæ sunt (4).

IX. Omnia indiscriminatim dogmata Religionis christianæ sunt objectum naturalis scientiæ seu philosophiæ; et humana ratio historicè tantum exulta potest ex suis naturalibus viribus et principiis ad veram de omnibus etiam reconditiis dogmatibus scientiam pervenire, modo hæc dogmata ipsi rationi tamquam objectum proposita fuerint (5).

X. Quum aliud sit philosophus, aliud philosophia, ille jus et officium habet se submittendi auctoritati, quam veram ipse probaverit; at philosophia neque potest, neque debet ulli sese submittere auctoritati (6).

XI. Ecclesia non solum non debet in philosophiam unquam animadvertere, verum etiam debet ipsius philosophiæ tolerare errores, eique relinquere ut ipsa se corrigat (7).

XII. Apostolicæ Sedis, romanarumque Congregationum decreta liberum scientiæ progressum impediunt (8).

XIII. Methodus et principia, quibus antiqui Doctores scholastici Theologiam excoluerunt, temporum nostrorum necessitatibus scientiarumque progressui minimè congruunt (9).

(1) Epist. Encycl. *Qui pluribus*, 9 novembris 1846. Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(2) Id. id. Id. id.

(3) Id. id. Id. id.

(4) Alloc. *Singulari quadam perfusi*, 9 decembris 1854.

(5) Epist. ad Archiep. Frising. *Gravissimas*, 11 decembris 1862. Epist. ad eundem, *Tuas libenter*, 21 decembris 1863.

(6) Id. id. Id. id.

(7) Epist. ad Archiep. Frising. *Gravissimas*, 11 decembris 1862.

(8) Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter*, 21 decembris 1863.

(9) Id. id.

XIV. Philosophia tractanda est, nulla supernaturalis revelationis habita ratione (1).

N. B. Cum rationalismi systemate cohærent maximam partem errores Antonii Günther, qui damnantur in Epist. ad Card. Archiep. Coloniensem *Eximiam tuam*, 15 junii 1847, et in Epist. ad Episc. Wratislaviensem *Dolore haud mediocri*, 30 aprilis 1860.

§. III. Indifferentismus, Latitudinarismus.

XV. Liberum cuique homini est eam amplecti ac profiteri religionem, quam rationis lumine quis ductus veram putaverit (2).

XVI. Homines in cujusvis religionis cultu viam æternæ salutis reperire æternamquæ salutem assequi possunt (3)

XVII. Saltem benè sperandum est de æterna illorum omnium salute, qui in vera Cristi Ecclesia nequaquam versantur (4).

XVIII. Protestantismus non aliud est quàm diversa veræ ejusdem christianæ Religionis forma, in qua æquè ac in Ecclesia catholica Deo placere datum est (5).

§. IV. Socialismus, Communismus, Societates clandestinæ, Societates biblicæ Societates clerico-liberales.

Ejusmodi pestes sæpe gravissimisque verborum formulis reprobantur in Epist. encycl. *Qui pluribus*, 9 novemb. 1846 in Alloc. *Quibus quantisque*, 20 april. 1849; in Epist. encycl. *Noscitis et Nobiscum*, 8 decem. 1849; in Allocut. *Singulari quadam*, 9 decemb. 1854; in Epist. encycl. *Quanto conficiamur mærore*, 10 augusti 1863.

§. V. Errores de Ecclesia ejusque juribus.

XIX. Ecclesia non est vera perfecta que societas planè libera, nec pollet suis propriis et constantibus juribus sibi à divino suo Fundatore co latis, sed civilis potestatis est definire quæ sint Ecclesiæ jura ac limites, intra quos eadem jura exercere queat (6).

(1) Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter*, 21 decembris 1863.

(2) Litt. Apost. *Multiplies inter*, 40 junii 1851. Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(3) Epist. encycl. *Qui pluribus*, 9 novembris 1846. Alloc. *Ubi primum*, 17 decembris 1847. Epist. encycl. *Singulari quidem*, 17 martii 1856.

(4) Alloc. *Singulari quadam*, 9 decembris 1854. Epist. Encycl. *Quanto conficiamur*, 17 augusti 1863.

(5) Epist. encycl. *Noscitis et Nobiscum*, 8 decembris 1849.

(6) Alloc. *Singulari quadam*, 9 decembris 1854. Alloc. *Multis gravibusque*, 17 decembris 1860. Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

XX. Ecclesiastica potestas suam auctoritatem exercere non debet absque civilis gubernii venia et assensu (1).

XXI. Ecclesia non habet potestatem dogmaticè definiendi, religionem catholicæ Ecclesiæ esse unicè veram religionem (2).

XXII. Obligatio, qua catholici magistri et scriptores omninò adstringuntur, coaretatur in iis tantum, quæ ab infallibili Ecclesiæ iudicio veluti fidei dogmata ab omnibus credenda proponuntur (3).

XXIII. Romani Pontifices et Concilia OEcumenica à limitibus suæ potestatis recesserunt, jura Principum usurparunt, atque etiam in rebus fidei et morum definiendis errarunt (4).

XXIV. Ecclesia vis inferendæ potestatem non habet, neque potestatem ullam temporalem directam vel indirectam (5).

XXV. Præter potestatem episcopatus inhaerentem, alia est attributa temporalis potestas à civili imperio vel expressè vel tacitè concessa, revocanda propterea, cum libuerit, à civili imperio (6).

XXVI. Ecclesia non habet nativum ac legitimum jus acquirendi ac possidendi (7).

XXVII. Sacri Ecclesiæ ministri Romanusque Pontifex ab omni rerum temporalium cura ac dominio sunt omninò excludendi (8).

XXVIII. Episcopis, sine Gubernii venia, fas non est vel ipsas Apostolicas Litteras promulgare (9).

XXIX. Gratia à Romano pontifice concessa existimari debent tamquam irritæ, nisi per Gubernium fuerint impetratæ (10).

XXX. Ecclesiæ et personarum ecclesiasticarum immunitas à jure civili ortum habuit (11).

XXXI. Ecclesiasticum forum pro temporalibus clericorum causis sive civilibus sive criminalibus omninò de medio tollendum est, etiam inconsulta et reclamante Apostolica Sede (12).

(1) Alloc. *Memint unusquisque*, 30 septembris 1861.

(2) Litt. Apost. *Multiplices inter*, 40 junii 1854.

(3) Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter*, 21 decembris 1863.

(4) Litt. Apost. *Multiplices inter*, 40 junii 1854.

(5) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1854.

(6) Id. id.

(7) Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856. Epist. encycl. *Incredibili*, 17 septembris 1863.

(8) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(9) Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856.

(10) Id. id.

(11) Litt. Apost. *Multiplices inter*, 40 junii 1854.

(12) Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris, 1852. Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856.

XXXII. Absque ulla naturalis juris et æquitatis violatione potest abrogari personalis immunitas, qua clerici ab onere subeundæ exercendæque militiæ eximuntur; hanc vero abrogationem postulat civilis progressus, maximè in societate ad formam liberioris regiminis constituta (1).

XXXIII. Non pertinet unicè ad ecclesiasticam jurisdictionis potestatem proprio ac nativo jure dirigere theologicarum rerum doctrinam (2).

XXXIV. Doctrina comparantium Romanum Pontificem Principi libero et agenti in universa Ecclesia, doctrina est quæ medio ævo prævaluit (3).

XXXV. Nihil vetat, alicujus Concilii generalis sententia aut universorum populorum facto, summum Pontificatum ab Romano Episcopo atque Urbe ad alium Episcopum aliamque civitatem transferri (4).

XXXVI. Nationalis Concilii definitio nullam aliam admittit disputationem, civilisque administratio rem ad hosce terminos exigere potest (5).

XXXVII. Institui possunt nationales Ecclesiæ ab auctoritate Romani Pontificis subductæ planeque divisæ (6).

XXXVIII. Divisioni Ecclesiæ in orientalem atque occidentalem nimia Romanorum Pontificum arbitria contulerunt (7).

§. VI. **Errores de societate civili tum in se, tum in suis ad Ecclesiam relationibus spectata.**

XXXIX. Reipublicæ status, utpote omnium jurium origo et fons, jure quodam pollet nullis circumscripto limitibus (8).

XL. Catholicæ Ecclesiæ doctrina humanæ societatis bono et commodis adversatur (9).

XLI. Civili potestati vel ab infideli imperante exercitæ competit potestas indirecta negativa in sacra; eidem proinde com-

(1) Epist. ad Episc. Montisregal. *Singularis Nobisque*, 29 septembris, 1864.

(2) Epist. ad Archiep. Frising. *Tuas libenter*, 21 decembris 1863.

(3) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851.

(4) Id. id.

(5) Id. id.

(6) Alloc. *Multis gravibusque*, 17 decembris 1860. Alloc. *Jamdudum cernimus*, 18 martii 1861.

(7) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851.

(8) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(9) Epist. encycl. *Qui pluribus*, 9 novembris 1846. Alloc. *Quibus quantisque*, 20 aprilis 1849.

petit nedum jus quod vocant *exequatur*, sed etiam jus *appellationis*, quam nuncupant, *ab abusu* (1).

XLII. In conflictu legum utriusque potestatis, jus civile prævalet (2).

XLIII. Laica potestas auctoritatem habet rescindendi, declarandi ac faciendi irritas solemnes conventiones (vulgò *Concordata*) super usu jurium ad ecclesiasticam immunitatem pertinentium cum Sedē Apostolica initas, sine hujus consensu, immo et ea reclamante (3).

XLIV. Civilis auctoritas potest se immiscere rebus quæ ad religionem, mores et regimen spirituale pertinent. Hinc potest de instructionibus judicare, quas Ecclesiæ pastores ad conscientiarum normam pro suo munere edunt, quin etiam potest de divinatorum Sacramentorum administratione et dispositionibus ad ea suscipienda necessariis decernere (4).

XLV. Totum scholarum publicarum regimen, in quibus juvenus christianæ alicujus Reipublicæ instituitur, episcopalibus dumtaxat seminariis aliqua ratione exceptis, potest ac debet attribui auctoritati civili, et ita quidem attribui ut nullum alii cuiusque auctoritati recognoscatur jus immiscendi se in disciplina scholarum, in regimine studiorum, in graduum collatione, in delectu aut approbatione magistrorum (5).

XLVI. Immo in ipsis clericorum seminariis methodus studiorum adhibenda civili auctoritati subjicitur (6).

XLVII. Postulat optima civilis societatis ratio, ut populares scholæ, quæ patent omnibus ejusque è populo classis pueris, ac publica universim Instituta, quæ litteris severioribusque disciplinis tradentis et educationi juventutis curandæ sunt destinata, eximantur ab omni Ecclesiæ auctoritate, moderatrice vi et ingerentia, plenoque civilis ac politicæ auctoritatis arbitrio subjiciantur ad imperantium placita et ad communium ætatis opinionum amussim (7).

XLVIII. Catholicis viris probari potest ea juventutis instituendæ ratio, quæ sit à catholica fide et ab Ecclesiæ potestate sejuncta, quæque rerum dumtaxat naturalium scientiam

(1) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1854.

(2) Id. id.

(3) Alloc. *In Consistoriali*, 4 novembris 1850. Alloc. *Multis gravibusque*, 17 decembris 1860.

(4) Alloc. *In Consistoriali*, 1. novembris 1850. Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(5) Alloc. *In Consistoriali*, 1. novembris 1850. Alloc. *Quibus lucuosissimis*, 5 septembris 1854.

(6) Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856.

(7) Epist. ad Archiep. Friburg. *Quon non sine*, 14 julii 1864.

ac terrenæ socialis vitæ fines tantummodo vel saltem primarió spectet (1).

II. Civilis auctoritas potest impedire quominus sacrorum Antistites et fideles populi cum Romano Pontifice liberè ac mutuò communicent (2).

L. Laica auctoritas habet per se jus præsentandi Episcopos et potest ab illis exigere ut ineant diœcesium procuracionem antequam ipsi canonicam à S. Sede institutionem et Apostolicas litteras accipiant (3).

LI. Immo laicum Gubernium habet jus deponendi ab exercitio pastoralis ministerii Episcopos, neque tenetur obedire Romano Pontifici in iis quæ episcopatum et Episcoporum respiciunt institutionem (4).

LII. Gubernium potest suo jure immutare ætatem ab Ecclesia præscriptam pro religiosa tam mulierum quàm viro- rum professione, omnibusque religiosis Familiis indicere, ut neminem sine suo permissu ad solemnia vota nuncupanda admittant (5).

LIII. Abrogandæ sunt leges quæ ad religiosarum familia- rum statum tutandum, earumque jura et officia pertinent; immò potest civile gubernium iis omnibus auxilium præ- stare, qui à suscepto religiosæ vitæ instituto deficere ac so- lemnia vota frangere velint; pariterque potest, religiosas eas- dem Familias perinde ac collegiatis Ecclesias et beneficia simplicia etiam juris patronatûs penitus extinguere, illorum- que bona et reditus civilis potestatis administrationi et ar- bitrio subicere et vindicare (6).

LIV. Reges et Principes non solùm ab Ecclesiæ jurisdic- tione eximuntur, verùm etiam in quæstionibus jurisdictionis dirimendis superiores sunt Ecclesiâ (7).

LV. Ecclesia à Statu, Statusque ab Ecclesia sejungendus est (8).

§. VII. **Errores de Ethica naturali et christiana.**

LVI. Morum leges divina haud egent sanctione, minime-

(1) Epist. ad Archiep. Friburg. *Quin non sine*, 14 julii 1864.

(2) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(3) Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856.

(4) Litt. Apost. *Multiplies inter*, 10 junii 1851. Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852.

(5) Alloc. *Nunquam fore*, 15 decembris 1856.

(6) Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852. Alloc. *Probe nemine- riis*, 22 januarii 1855. Alloc. *Cum sæpe*, 26 julii 1855.

(7) Litt. Apost. *Multiplies inter*, 10 junii 1851.

(8) Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852.

que opus est ut humanæ leges ad naturæ jus conformentur aut obligandi vim à Deo accipiant (1).

LVII. Philosophicarum rerum morumque scientia, itemque civiles leges possunt et debent à divina et ecclesiastica auctoritate declinare (2).

LVIII. Aliæ vires non sunt agnoscendæ nisi illæ quæ in materia positæ sunt, et omnis morum disciplina honestasque collocari debet in cumulandis et augendis quovis modo divitiis ac in voluptatibus explendis (3).

LIX. Jus in materiali facto consistit, et omnia hominum officia sunt nomen inane, et omnia humana facta juris vim habent (4).

LX. Auctoritas nihil aliud est nisi numeri et materialium virum summa (5).

LXI. Fortunata facti injustitia nullum juris sanctitati detrimentum affert (6).

LXII. Proclamandum est et observandum principium quod vocant de *non-interventu* (7).

LXIII. Legitimis Principibus obedientiam detrectare, immo et rebellare licet (8).

LXIV. Tum cujusque sanctissimi juramenti violatio, tum quælibet scelestæ flagitiosæque actio sempiternæ legi repugnans, non solùm haud est improbanda, verùm etiam omninò licita, summisque laudibus efferenda, quando id pro patriæ amore agatur (9).

§. VIII. Errores de matrimonio christiano.

LXV. Nulla ratione ferri potest, Christum evexisse matrimonium ad dignitatem Sacramenti (10).

LXVI. Matrimonii Sacramentum non est nisi quid contractui accessorium ab eoque separabile, ipsumque Sacramentum in una tantùm nuptiali benedictione situm est (11).

(1) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(2) Id. id.

(3) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862. Epist. encycl. *Quanto conficiamur*, 40 augusti 1863.

(4) Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

(5) Id. id.

(6) Alloc. *Jamdudum cernimus*, 18 martii 1864.

(7) Alloc. *Novos et ante*, 28 septembris 1860.

(8) Epist. encycl. *Qui pluribus*, 9 novembris 1846. Alloc. *Quisque vestrum*, 4 octobris 1847. Epist. encycl. *Noscitis et Nobiscum*, 8 decembris 1849. Litt. Apost. *Cum catholica*, 26 martii 1860.

(9) Alloc. *Quibus quantisque*, 20 aprilis 1849.

(10) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1854.

(11) Id. id.

LXVII. Jure naturæ matrimonii vinculum non est indissolubile, et in variis casibus divortium propriè dictum auctoritate civili sanciri potest (1).

LXVIII. Ecclesia non habet potestatem impedimenta matrimonii dirimentia inducendi, sed ea potestas civili auctoritati competit, à qua impedimenta existantia tollenda sunt (2).

LXIX. Ecclesia sequioribus sæculis dirimentia impedimenta inducere cœpit, non jure proprio, sed illo jure usa, quod à civili potestate mutuata erat (3).

LXX. Tridentini canones qui anathematis censuram illis inferunt qui facultatem impedimenta dirimentia inducendi Ecclesiæ negare audeant, vel non sunt dogmatici vel de hac mutuata potestate intelligendi sunt (4).

LXXI. Tridentini forma sub infirmitatis pœna non obligat, ubi lex civilis aliam formam præstituat, et velit hac nova formâ interveniente matrimonium valere (5).

LXXII. Bonifacius VIII votum castitatis in ordinatione emissum nuptias nullas reddere primus asseruit (6).

LXXIII. Vi contractûs merè civilis potest inter christianos constare veri nominis matrimonium; falsumque est, aut contractum matrimonii inter christianos semper esse sacramentum, aut nullum esse contractum, si Sacramentum excludatur (7).

LXXIV. Causæ matrimoniales et sponsalia suapte natura ad forum civile pertinent (8).

N. B. Hùc facere possunt duo alii errores de clericorum cœlibatu abolendo et de statu matrimonii statui virginitatis anteferendo. Confodiuntur, prior in epist. encycl. *Qui pluribus*, 9 novembris 1846, posterior in Litteris Apost. *Multiplices inter*, 10 junii 1851.

§. IX. Errores de civili Romani Pontificis principatu.

LXXV. De temporalis regni cum spiritali compatibilitate

(1) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851. Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris, 1852.

(2) Litt. Apost. *Multiplices inter*, 10 junii 1851.

(3) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851.

(4) Id. id.

(5) Id. id.

(6) Id. id.

(7) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851. Lettera di S. S. PIO IX al Re di Sardegna, 9 settembre 1852. Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852. Alloc. *Multis gravibusque*, 17 decembris 1860.

(8) Litt. Apost. *Ad apostolicæ*, 22 augusti 1851. Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852.

disputant inter se christianæ et catholicæ Ecclesiæ filii (1).

LXXVI. Abrogatio civilis imperii, quo Apostolica Sedes potitur, ad Ecclesiæ libertatem felicitatemque vel maximè conduceret (2).

N. B. Præter hos errores explicitè notatos, alii complures implicitè reprobantur, proposita et asserta doctrinâ, quam catholici omnes firmissimè retinere debeant, de civili Romani Pontificis principatu. Ejusmodi doctrina luculenter traditur in Alloc. *Quibus quantisque*, 20 april. 1849; in Alloc. *Si semper antea*, 20 maii 1850; in Litt. Apost. *Cum catholica Ecclesia*, 26 mart. 1860; in Alloc. *Jamdudum* 18 mart. 1861; in Alloc. *Maxima quidem*, 9 junii 1862.

§. X. Errores qui ad liberalismum hodiernum referuntur.

LXXVII. Ætate hac nostra non amplius expedit, Religionem catholicam haberi tamquam unicam Statûs religionem, cæteris quibuscumque cultibus exclusis (3).

LXXVIII. Hinc laudabiliter in quibusdam catholici nominis regionibus lege cautum est, ut hominibus illuc immigrantibus liceat publicum proprii cujusque cultus exercitium habere (4).

LXXIX. Enimvero falsum est, civilem cujusque cultus libertatem, itemque plenam potestatem omnibus attributam quaslibet opiniones cogitationesque palam publiceque manifestandi conducere ad populorum mores animosque facilius corrupendos ac indifferentismi pestem propagandam (5).

LXXX. Romanus Pontifex potest ac debet cum progressu, cum liberalismo et cum recenti civilitate sese reconciliare et componere (6).

(1) Litt. Apost. *Ad Apostolicam*, 22 augusti 1851.

(2) Alloc. *Quibus quantisque*, 20 aprilis 1849.

(3) Alloc. *Nemo vestrum*, 26 julii 1855.

(4) Alloc. *Acerbissimum*, 27 septembris 1852.

(5) Alloc. *Nunquam fore*, 45 decembris 1856.

(6) Alloc. *Jamdudum cernimus*, 48 martii 1861.

PALMA DE MALLORCA.

Imprenta de la V. de Villalonga.

disputant... (1)

... (2)

- (1) ...
- (2) ...
- (3) ...
- (4) ...
- (5) ...
- (6) ...

... (3)